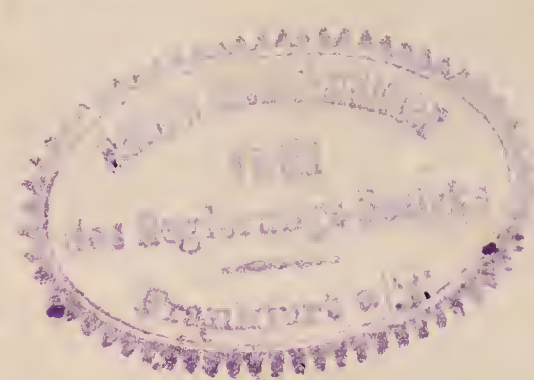
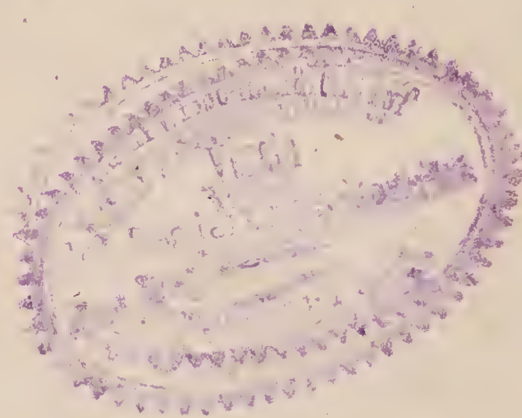

DESCRIPTIO
NOVI
INSTRUMENTI
PRO CURA
CATARACTÆ
NUPER
INVENTI AC EXHIBITI
A
NAT. JOSEPH. PALLUCCI..

VIENNÆ,
TYPIS ET SUMPTIBUS JOANNIS THOMÆ TRATTNER
CÆS. REG. MAJ. AULÆ TYPOGRAPHI ET BIBLIOP.

M. DCC. LXIII.

§. I.

Triplicem Rationem curandi Cataractam, frequentiſſimum nempe Oculorum affectum, indubie novit Antiquitas, prout ex Avicennæ authoritate evincitur, illuſtravit deinde Poſteritas. Harum prima Cataractam diſcutit, diſſipatque: Altera autem eam deponit, vel ſubmergit, ne radios intercipiat: Tertia denique eamdem ab Oculo removet extractione.

Hæc ut ut permultis incommodis, difficultatibuſque ſummopere obnoxia;

nihilominus cum pro caſuum varietate aliquando neceſſaria contingat, meruit ab egregiis viris ut excoleretur, noſtraque vel induſtria adhuc ulterius perficeretur. Antequam vero commoda, quæ huic nuper adjecimus, referamus, utile erit, ad majorem rei intelligentiam, nonnulla de Cataracta, deque ipſo Oculo præfari.

§. II.

Cataractæ nomine vitium communiter intelligimus, quo intra Oculum detinentur, atque impediuntur radii, quin ad ejus fundum perveniant, ibidemque imaginem rei externæ repræſentent. Ideo qui hoc vitio laborant, objecta non vident, niſi illud removeatut vitium. Ocu-

Oculus vero, ad inſtar globi, e pluribus convolutis membranis componitur, in quo bini præcipue parietes, ſeu regiones adnotantur; quarum una anterior; altera autem poſterior dici poteſt. Anterior ex Cornea quampellucida, quamobrem ingrediuntur radii; poſterior vero e ſclerotica reſultat. Eſt quidem una eademque tunica, niſi quod Cornea, ea parte, qua ſclerotica nuncupatur, magis dura, atque denſa, ac penitus opaca ſit.

Huic interne molliſſima inſternitur Retina, communiter pro viſus organo habita. Linea quæ harum centra conjungit, axis vocatur viſualis ſive opticus, ſecundum quem radii ab objectis exterioribus transmiſſi ad Retinam

uſque perveniunt. Axis optici extremitates, habentur pro Oculi polis. Inter hos contenta materies oportet ſit perfecte diaphana, ut radii per Corneam ingreſſi, ad uſque Oculi fundum libere pergant, ibidemque objecta effingant.

§. III.

Eſt autem Oculus, ſaltem quoad uſum, Cameræ obſcuræ aſſimilandus: Nam prout radii per parvulum in hac feneſtræ foramen ingredientes, inque oppoſitum parietem illabentes, ibidem imaginem rei exterioris effingunt, eoque vividius, prout vitrum ex utraque parte convexum, atque diaphanum, foramini appoſitum fuit: Sic lucis radii, ab objectis reflexi, vel immediate

trans-

transmissii, ad partem oculi anteriorem Corneam dictam, ubique diaphanam confluentes, posteaque intra foraminulum, Pupillam vocatum, suscepti, inde per crystallinæ tegumenta, ejusque, & humoris vitrei substantiam pergunt ad usque Oculi fundum, seu parietem posteriorem, cui superstrata est subalbida Retina, ibique spectra imprimunt. Ast Retina ob nervorum, unde resultat, continuitatem, intimam cum Cerebro connexionem habet, ideoque aptissima est, quæ mediante subtilissimo spiritu, sive succo nerveo, intime excurrente, aptissima (inquam) est, quæ commune, ita dictum, sensorium de imagine externa, a radiis impressa excitet. Sic

radiorum ope, interveniente Retina, organo omnium præstantissimo, valdeque delicato, de corporum procul distantium forma, ac naturali dispositione adeo judicat anima, ac si ministerio ferme manuum eadem contrectaret. Hac de causa non immerito inter res creatas summopere admiramur Lucem; Oculus vero, præcipue a Galeno, membrum divinum habitus est.

§. IV.

Verum plane dolendum! nobilissimum membrum, homini adeo necessarium, ut ejusdem amissa functione, vix se adhuc in vivis superesse dicere audeat, cum mortem omni fere gressui paratam vitare per se nequeat, quivis

facul-

facultate videndi orbatus; dolendum inquam! nobilissimum organum tam mollis, ac fragilis structuræ esse, ut si vel causas externas velis excipere, innumeris propemodum jacturis, natura sua obnoxium, cuilibet consideranti Physico se prodat. Quibus sane jacturis, vitiisque frequentissimum sane Cataracta accensenda est, ab opacitate quarundam partium antea transparentium, enascens.

Quam facile vero partes intra Oculum contentæ pelluciditatem amittant, novimus tum ex naturæ earundem consideratione, tum ex obviis pluribus experimentis inspectis. Teneritudo enim, atque ingens vasculorum subtilitas, e

quibus nonnullæ Oculi partes componuntur; ipſaque humorum tenuitas, pro maxima parte Oculum replentium, limpiditas inſuper, pro qua tuenda ac conſervanda requiritur, ut iidem humores jugiter renoventur, quid aliud indicant, quam perpetuo imminere opacitatis ſeu Cataractæ periculum? Equidem, quot conditionibus non indiget illa humorum renovatio, ut eo, quo par eſt, modo contingat? Requiritur imprimis, ut humores, qui ad Oculum circulationis ope transferuntur, ſint adeo blandi, læves, attenuati, ut liberrime per ſubtiliſſima, atque gracilia vaſcula transfluere, exire, reſorberi facile poſſint: Præterea, ut eamet tenerrima vaſcula ſint ubique per-

via,

via, ubique continua, nulla nempe obſtruente particula obſeſſa, nullaque ſolutione interrupta.

Si quæ vero ex hiſce conditionibus deſit, nonne coacervatio humorum, obſtructio, opacitas ſive Cataracta, ut plures adhuc morbos prætercam? Aſt quamdiu, quæſo, fruentur humores præfatis adeo neceſſariis conditionibus, ut in Oculum libere fluant, indeque refluant? Cum maxime certo conſtet, innumera id genus vaſcula, per totum corpus diſtributa, quæque attenuandis humoribus apta erant, tractu temporis ab ipſis vitæ viribus obliterari, atque deleri? Ex hac ipſa ratione, humores vel qui Oculum invadunt, quam antea craſ-

ſio-

ſiores ſint, & difficilius reſorbeantur, oportet.

Nonne vel inde contingit, ut quiſquis in ſenectute viſu minus proſpero gaudeat, ac ſua in juventute gaviſus? Ut qui trigeſimum vix annum attingens, jam nonnullas ex illis partibus, ad axim optici ſitis, a perfecta transparentia ſeu pelluciditate aliquantulum deflexas doleat? Maxime id plane contingit Lenti cryſtallinæ, quæ in adulta ætate a limpidiſſima ſua transparentia, qua antea donabatur, aliquanto recedit, nonnulloſque ex iis radiis, quos antea accurate, determinateque ad fundum oculi dirigebat, modo reſpuit, atque repellit; unde noſcimus quoad conſiſtentiam, at-

que

que colorem non parum eamdem lentem esse immutatam. Quod plane evidenter apparet, si ex Oculo educta, ac vitro plano imposita, diligenter examinetur. Porro quævis hujuscemodi mutatio Lentis habenda veluti gradus ad Cataractam, maxime cum ex opacitate ejusdem Lentis hæc dependeat; etsi reapse non desint, vel aliæ partes, quæ Cataracta subinde obsidentur.

Prætereo cæteras causas, tum internas, tum externas, quæ illam partium limpiditudinem, atque transparentiam, adeo visui necessariam perturbant, ac in opacitatem convertunt. Novi enim ex pluribus experimentis, in vivente animali, causa præsertim detegendæ

dæ

dæ Lentis ſtructuræ, ſtudio iteratis, quod ſi apice acus hæç tantillum agitaretur, paucis inde effluxis diebus, jam vera Cataracta appareret. Idem effectus æque producitur frequentiſſime ab ictu, lapſu, quaviſque violenta inflammatione; nec ſolummodo ab iis cauſis afficitur lens; ſed præcipue etiam ejus tegumenta. Quivis inſuper gravior animi affectus, quævis vehemens applicatio poteſt opacitatem ſeu cataractam excitare, atque cæcitatem inferre: cum his de cauſis major ſemper ad oculum humorum promoveatur affluxus.

Sat hucuſque de cauſis opacitatis ſeu Cataractæ. Monendum vero, non quamlibet opacitatem, quæ radiis ingreſ-

ſuris

ſuris ſe opponat, jure dicendam Cataractam, cum etiam *Hypopion*, atque *Glaucoma*, quæ vitia penitus à Cataracta diſcrepant, eumdem ſubinde effectum edant.

Manente enim Lente cryſtallina cum ſuis tegumentis in propria ſede, poteſt aliqua materies, de qua hic ex profeſſo non agimus, has inter partes, & Corneam adunari, radioſque intercipere: vitium inde pendens vocatur *Hypopion*. Pariter ultra Lentem, ejuſque tegumenta, poteſt opacitas quædam ineſſe, quæ radios detineat, adque *Glaucoma* pertineat.

§. V.

Cataractarum ſpecies nunc vero deſignaturus, à receptiore opinione nonnihil recedam, ut iis notionibus utar,

qui-

quibus frequens quidem obſervandi occaſio facem præbuit: Quandoquidem Cataracta non eſt tantummodo vitium Lentis, ut plures ſibi imaginantur; ſed idem vitium ad Lentis quoque tegumenta ſubinde propagatur: Nonnunquam etiam ſola hæc tegumenta obſtruentibus humoribus, opacitatemque inducentibus, afficiuntur: Non raro ſolus ille humor, qui vel pauciſſima quantitate ante lentem, inter hanc nempe ejuſque velamen, invenitur, opacitate turbatur. Variæ ejuſmodi circmuſtantiæ plures quidem Cataractarum ſpecies conſtituunt; quibus pro natura partium affectarum nomina imponimus.

Lens

Lens cryſtallina ſubtiliſſimis, viſcoſisque tubulis ubique referta, valde eſt proclivis ad Cataractam: quam Cataractæ ſpeciem vocamus cryſtallinam, hancque experientia edocti, ſola operatione curabilem facimus.

Binis præterea tegitur membranis ipſa lens anterius, totidemque poſterius: Ex illis quæ anterius, primam alibi * diximus membranam communem, alteram autem propriam lentis. Loco communis vitream habet poſterius. Igitur ob ictum, lapſum, inflammationem, vel irritationem, hæ membranæ, vel junctim, vel diſtinctim offuſcantur, con-

* Methode d'abattre la Cataracte Paris 1752 pag. 16.

ſtituuntque Cataractam, quæ radios, non minus fere ac cryſtallina, intercipit.

Hanc vero Cataractæ ſpeciem, membranaceam appellamus; quæ interdum ſolis remediis, abſque ulla operatione, ſuperatur.

Vidimus etiam, Cataractam promoveri ab opacitate humoris ſuperius recenſiti, qui parva quantitate lenti præeſt; lætique animadvertimus, hanc ſpeciem, quam humoralem vocamus, interdum ſola natura, ſine remediis, & abſque ulla operatione fuiſſe victam, penituſque diſſipatam.

Sed interdum etiam videre contigit, omnes eas partes, hucuſque recenſitas, Cataracta ſimul obſideri, quam Catara-

ctæ

ctæ ſpeciem compoſitam quidem nuncupamus.

§. VI.

Ea ſunt præcipua inter Cataractas diſcrimina, quibus & alia accenſenda, quæ vel ex degeneratione affectæ partis, vel ex mutata ejuſdem ſede, vel ex aliis diſpoſitionibus, mox dicendis, dependent; quæque ad firmandam indicationem prænoviſſe ſane neceſſe eſt. Quandoquidem cum multiplex ſit Cataractæ ſanandæ via, expedit quovis in caſu illam inire, quæ naturæ morbi proximior, ac magis recta deprehenditur. Equidem quoad degenerationem affectæ partis, vidimus interdum lentem cryſtallinam, Cataracta affectam, adeo ſimul immutatam,

ut de propria ſubſtantia nihil amplius contineret, ſed penitus in pus, vel in lacteum fere humorem abiret. Si hujuſmodi Cataracta deponatur, ſive ſubmergatur; ſæpiſſime ille contentus humor per totum diffunditur Oculum, interque alia mala, nebulas excitat, quæ viſum impediant. Conſultius igitur, ſi hujuſcemodi Cataractæ penitus extrahantur.

Subinde etiam eadem lens cryſtallina, Cataracta laborans, e ſua penitus excedit ſede, inque Cameram anteriorem, ſic dictam devenit. Hæc maxime ſpecies eſt, quæ non aliter quam extractione curatur.

Aſt vel in propria ſede adeo Cataracta cryſtallina aliquando vacillat, ut

nihil

nihil boni ab ejus depoſitione, ſive ſubmerſione ſperare liceat; hanc extrahere adhuc tutius. Tutius adhuc extrahitur, ubicunque e ſuis ſignis lens nimium dura, atque compacta videtur, ſubmerſa enim præ ſuo pondere, atque figura non raro dolores excitat.

Hæc ſunt, quæ in noſtris circa Cataractæ extractionem Animadverſionibus, antehac editis ſeduli proſequuti; nulli proinde putabamus, D^m. Siegwart inde uſquam laturum, directo nos animo extractioni adverſos, quam e contra Davieli ante nota experimenta vel nos exculti, tantummodo veritatis inquirendæ ſtudio adducti fuimus, ut præfatas animadverſiones, firmiſſimis cæteroquin

fundamentis innixas, ſuaſu peritiſſimorum in Arte evulgaramus. Id quod ſi eodem fine facere aggreſſus eſſet præfatus Siegwart, meliora ediđiſſet iis,* quæ nullam plane celebrium artis virorum attentionem meruerunt: Quandoquidem ſectionem Corneæ perficere ſtudens, non veritus is eſt proponere, ut per lineas rectas, multipliceſque angulos ſectio illa inſtitueretur, quo nihil, Celſo adhuc monente, cicatrici infenſius. Si autem cumulatæ laudes, quibus extractionem, ejuſque præſumtum extulis authorem conſiderentur, mox apparebit, ex earum claſſe eſſe, quæ non ad artis tantummodo

* Diſſertatio Chirurgica de Extractione Cataractæ ultra perficienda. Habetur in. Celeberr. Halleri Diſp. Chirurg. Tom. II. Pag. 207.

modo emolumentum, ſed ad finem longe diverſum tendant. Verum, ut ex hac digreſſione, aliunde excuſabili, ad propoſitum redeamus; ingenue fatebimur, extractionem vel nos æque proſpere aggreſſos in Cataracta cujuſdam hujus Urbis Sutoris, quæ firmiter poſteriori Iridis faciei adhæreſcens, nullo alio modo profliganda erat.

§. VII.

Illi plane caſus nobis eſſe videntur, in quibus extractio præferri mereatur depoſitioni, aut demerſioni. Si vero indiſcriminatim quovis in caſu Extractio adhibeatur, tunc ſane longe minor erit fructus, ex hac ipſa Extractione proveniens. Quandoquidem inito calculo,

accurateque perpenſo, compertum eſt, longe plures ægros levaſſe depoſitionem, quam Extractionem, ubi præſertim indiſcriminatim in omnibus caſibus hæ methodi adhiberentur. Quin velimus, hujus demonſtrationis ergo noſtras efferre numeroſiſſimas quidem curationes, ſufficiet putamus, ſi curas a Cl. Daviello editas comparemus, qui ſane author in utraque curandi methodo multum excelluit.

Enimvero peritiſſimus Daviellus deponendo Cataractas, ſua utens methodo, tam feliciter evaſit, ut e ſeptuaginta quinque operationibus, etiam difficillimis, Pariſiis habitis, potuerit oſtendere, ſexaginta, & ultra, feliciſſime ceſ-

ſiſſe

fisse.* Ubi vero æque indiscriminatim in omnibus uteretur extractione, e quadraginta tribus operationibus, Remis peractis, & a doctis, ingenuisque viris, a nobis etiam diligenter examinatis, solummodo viginti tres sat felicem eventum nactæ inveniebantur; reliquæ vero, saltem pro maxima parte infelicissimæ fuere, cum in pluribus Oculi vel penitus effluxerint.

Collato igitur Depositionis successu, cum eventu Extractionis, mox apparebit,

B 5 prio-

* Lettre de Mr. Davielle a Mr. de Joyeuse Dr. en Medecine. Paris 1748. De 75. operations que j'ay faites pour la Cataracte a Paris... j'ay eu le bonheur (ait Daviel) de reussir à soixante & une, pag. 7.

Reponse de Mr. Daviel à Mr. Roussilles, pag. 18. Nomina indicat, & curatorum habitationes.

priorem altera, nempe extractione, triplo utiliorem fuiſſe. Quæ ſane comparatio opportuna non tantum, ſed etiam illi neceſſaria, qui pro tripode Judex, eam dictare methodum, quæ humanitati magis conducat, putat pro lubitu.

Habet quidem extractio nonnulla commoda reſpectu quarundam Cataractæ ſpecierum, de quibus ſuperius (§. VI.) inque iis prævalet depreſſioni. Sed ſi promiſcue in omnibus caſibus extractio celebretur, hæc ſane ob incommoda, atque pericula quam multa propria atque ſpecifica, minus utilis cedit, ac ſi ſola deponendi methodo omnes Cataractæ tractarentur. Idque non tantum ex

alla-

allatis Davieli experimentis asserimus, sed utique ex nostris, qui in deponenda Cataracta, ad normam traditæ nostræ methodi, prælaudato Davielo adhuc felicius evasimus, prout editæ, comprobatissimæque curationum historiæ testantur.*

Quandoquidem extractio, prout alibi diximus, incommodis periculisque obnoxia, quæ in singulis subjectis omnia vitare, vix unquam humanæ peritiæ, dexteritatique fas est. Hæc inter inflammatio operationi superveniens, quæ-

que

* Vide Histoire de l'operation de la Cataracte Parisiis a nobis editam An. 1750. Præterea, & Methode d'abatre la Cataracte, a nobis quoque Parisiis 1752. Ulterius, Lettre sur les operations de la Cataracte, a nobis peractas Paris. 1751.

que adeo generalis, ut quavis arte, vel cautela utaris, nunquam eam vitabis. Cornea enim, quæ diſcindi debet, ut conſequatur extractionis effectus, adeo nervoſa, atque ſenſibilis,* vaſculiſque referta, ut poſtridie fere a peracta operatione, tota humoribus turgida, atque penitus offuſcata inſpiciatur. Quid hic recenſeam contiguarum partium inflammationem, atque dolorem? In multis quidem natura validiſſimis adjuta remediis, ſimulque diæta, valet eam Corneæ obſtructionem, opacitatemque reſol-

* Si Cornea acutiſſima lamina ſcindatur, non videtur quidem adeo ſenſibilis; aſt ſi quid alieni ipſi infixum hæreat, ingentes excitat dolores. Ignitæ ferri particulæ in oculos fabrorum nonnunquam reſilientes, id ſæpenumero comprobarunt.

ſolvere, atque diſcutere: in multis nequaquam; ita proinde, ut ſuperſit æterna opacitas, qua radii detineantur. Prætereo obvia alia extractionis incommoda, ob quæ ſane Depoſitioni præferri nullatenus debet, niſi iis præcipue caſibus ſuperius (§. VI.) adnotatis.

§. VIII.

Quod ſi ita judicetur de extractione, quod non ſit depoſitioni præferenda, niſi urgente aliqua ex iis circumſtantiis (§. VI.); quid igitur de eadem cenſendum erit reſpectu prioris Cataractæ curandæ rationis (§. I.); quæ ſane prior ratio omnium tutiſſima eſt, mereturque proinde cuilibet alii methodo anteponi, ſi tantummodo ea ſit Cataractæ natu-

natura, ut patiatur remediis resolvi, atque dissipari. Equidem nulli ex iis Cataractis, in quibus aliqua resolutionis spes est, instrumentum admoveri debet, quin prius observatum fuerit, quid remedia, imo quid natura ipsa moliri possit.

Prætereaque nulla sane Cataracta (quicquid alii contra anatomes fundamenta * jactitent) prius attingenda, quam ad certum maturitatis gradum devenerit.

Non

* Velamina lentis undique fere vascula recipiunt, nutrientibus humoribus inservientia. Lens vero ex ipsis velaminibus sua habet vascula, magisque copiosa prope circumferentiam, qua etiam ipsa lens contiguis partibus magis adhæret. Si igitur Cataractam eduxeris ante maturitatem, videbis, prout toties jam nobis vidisse contigit, Cataractam secundariam, a remansa lentis vel membranæ nondum satis offuscatæ portione.

Non una quidem vice, ſed pluries animadvertimus, pupillam, poſt ictum maxime, aut violentam Ophthalmiam, in omni puncto ſuæ latitudinis ita offuſcatam, ut nihil ægri diſtinguere valuerint, tamen favente Numine, potuimus remediis, atque cautelis, ſine ulla eos operatione redimere. Ex his fuit nobiliſſimus Juvenis Comes Philippus Stahremberg, qui poſt ictum, occaſione luſus acceptum, Cataracta laborans, curæque noſtræ, anno exinde lapſo, ab Auguſtiſſima commiſſus, adeo feliciter curabatur, ut omnes Caracteres legere potuerit. Numero adhuc plures hujuſmodi caſus, alia occaſione publici juris faciendos reſervamus.

§. IX.

§. IX.

Operæ nunc pretium ducimus de extractione agere, quam in casibus antea (§. VI.) memoratis ne dum utilem, sed & necessariam reputamus. Extractio hæc variis quidem modis a variis tentata, non levem quoad se pariebat difficultatem, quotiescunque ejus instituendæ occasio, vel necessitas aderat. Antequam ipse operationem hanc instituerem, legeram in memoriis Academiæ Regiæ scientiarum viam, quam Petitus sequutus erat anno 1708. in extrahenda Cataracta, quæ intra Iridem Corneamque hærebat.

Is nempe acceptam acum sulcatam, per Corneam trajiciebat, posteaque lan-

ceo-

ceolam per ſulcum acus inducebat, Corneamque deorſum incidendo, ſic parabat commodiſſimum Cataractæ exitum, viſumque reſtituebat.

Celeberrimi Petiti ratio incidendæ Corneæ, in qua ſane inciſione præcipuum negotium hujuſce operationis eſt, non leviter arridebat. Verum dum experimentum in Cadaveribus multoties iterabamus, accidit, ut apex lanceolæ e ſulculo in acu inſculpto aberraret; quod ſi in vivente contingeret, futurum id Oculo perquam infenſum probe intelleximus.

His mature perpenſis, ad methodum nos duximus convertendos, quam quadraginta ab hinc circiter annis in ſuo

utilissimo de morbis oculorum Tractatu indicaverat Yvesius; * quæ methodus ita se habet: Sedente ægro coram lumine, fiat illi apertura infra Corneæ dimidium, quæ utraque ex parte adeo pateat, ut per eam Cataracta, parvuli cochlearis, sive spatuminis inducti ope, facile educatur.

Hæc sane methodus, ex qua suam composuisse videtur Davielus, quam optime cedebat præcipue in Oculis ab orbita exemptis; imo pro accurata Oculi inspectione vix meliorem invenimus; quippe quod apice lanceolæ pertusa Cornea prope suum marginem, ac in aperturam pera-

* Nouveau Traité des maladies des yeux par M. de St. Yves. Paris. 1722. pag. 303.

peractam ilicet inducta forcipis lamina, juxtaque marginem caute circa circum dissecta Cornea, posteaque amota, illico in conspectum venit (effluxo humore aqueo) tota Iridis facies anterior, cum suo foramine medio, Pupilla dicto, ex quo prominet Lens Crystalina, suis velaminibus obducta.

Hæc ipsa Yvesii methodus superius relata, ac aliquomodo ab Avicenna * octingentos abhinc annos delineata, longe facilius in Oculis mortuorum, quam

* Et homines quidem habent vias diversas in exercendo curam aquæ (nempe Cataractæ), quæ fit cum Instrumento: ita ut quidam sint, qui disrumpunt inferiorem Corneæ partem, & extrahunt Cataractam per eam: & hoc est in quo est timor, &c. *Avicenna Lib.* 3. *Cap.* 20. *pag.* (*mihi*) 566.

viventium nobis ſubvenire videbatur; imo ſiniſtro etiam eventu proxime conjuncta; eo quia mobilitas Oculi viventis operationem plus æquo protraheret, praximque redderet difficiliorem.

§. X.

Ejusmodi artis incommoda dum animo revolvimus, conſultius duximus unico ſolummodo inſtrumento Corneæ ſectionem aggrediendam, cui quidem ſententiæ plures alii annuere periti in arte viri. Cum vero placuerit nonnullis effingere, ſe inſtrumenti formam, a nobis propoſiti, nequaquam intellexiſſe, alii vero vel dubitarint, an unquam illud Inſtrumentum ab artifice confectum eſſet. Hac de re ſtatim ac certiores facti fuimus

mus, mox illud ipsissimum Instrumentum, quod longe prius artifex parisiensis jussu nostro paraverat, ad Celeberrimum Morand transmisimus; qui cum primum in conventum Academicorum devenerit, Instrumentum nostrum ostendit; posteaque opportunum nobis, humanissimumque responsum dedit.

Indubie igitur primus ipse indicavi modum, quo unico Instrumento Corneæ sectio peragi debet. * Deque hoc insuper plenam fidem faciunt acta Parisiensia. * *

* Jam anno 1750. Extractionem Parisiis institui: Vid. Histoire de l'operation de la Cataracte faite à six Soldats Invalides. Paris 1750. pag. 38. Exin, anno nempe 1752. Instrumentum pro hac ipsa operatione, & modum adhibendi descripsi. vid. methode d'abattre la Cataracte. pag. 160.

* * Memoir. de l'Acad. de Chir. Tom. II. pag. 576.

Refert nunc figuram ejusmet noſtri inſtrumenti, in præcedente opuſculo omiſſam, huic ſubjungere; quamque antea edidimus deſcriptionem, noviter hic de verbo ad verbum referre. Illud igitur Inſtrumentum, quod fig. 1. repræſentatur, vocavimus in præcedente opuſculo: une aiguille d'une eſpece ſinguliere: ac ſequenti modo adhiberi: je l'in troduis par le point x. (Fig. 2.) quand j'opere ſur l'œil gauche, & lui donne une direction paralléle au plan de l'Iris, je fais ſortir la pointe par le point diametralement oppoſè à celui par le quel je l'introduis. Dans le même tems que je pouſſe l'aiguille ſans interruption,

un

un tranchant (b. b. Fig. 1.) qui ſe trouve à quelque diſtance de la pointe, & dont la largeur augmente inſenſiblement, coupe la Cornée compriſe entre X, & Z, Ce tranchant dirigè obliquement â l'epaiſſeur de la Cornée, & tournè vers ſa partie inferieure produit une inciſion, qui répréſente un arc.

Nemo ſane, linguæ gallicæ expertus, ex modo tradita deſcriptione non intelliget figuram illius inſtrumenti, etſi nullibi delineatam adhuc viderit. Placuit tamen ſolertiſſimo la Faye, rem ita diſſimulare, ac ſi non intellexiſſet. Peropportune vero lectorem monuit, ſe

minime credere in meum incidisse inventum; quod lubentissime vel ipse concedo. Nunquam enim pro illa Corneæ sectione instituenda suo ipse simile Instrumentum excogitavi, licet perquam obvium: quandoquidem valde periculosam, incertique exitus, prout ab eventibus hujusmodi confirmatur, eamdem sectionem reputassem, si lamina adeo lata, ac illa se prodit instrumenti D^ni^. la Faye inciperetur. Quam primum enim sectio illa incepta, oportet absque ulla sane intermissione continuari, ideoque Instrumentum jugiter impelli, donec tota sectio peracta sit, eoque etiam impelli, quo ars, sive fortuna jubeat: si enim Instrumentum, melius ejus dirigendi cau-

sa,

ſa, tantillum educeretur, illico humoris unda prodiret ex Oculo, is mox flacceſceret, deſinenda propterea inciſio eſſet, quæ ſi progrederetur, grandia certe pareret mala, totumque deſtrueret Oculum. Oculus autem cum valde ſenſibilis ſit, continuo movetur, atque agitatur, ſi vel tantillum apice inſtrumenti tangatur: ſed quivis ejus motus variandi inſtrumenti directionem capax eſt; interim, ſi a priori deflexerit, non poteſt ob allatam ſuperius rationem in opportunam viam reſtitui; hinc eſt, quod ſubinde in Iridem, vel ligamentum ciliare, vel nimis prope centrum Corneæ Inſtrumentum illabatur: inde æque ea viſus detrimenta toties obſervata, in eorum operationibus, qui

ad mentem fere D^ni^. la Faye Cataractæ curam aggrediebantur.

Si vero lubeat cognoſcere in quo Inſtrumentum noſtrum, ſuperius deſcriptum, prævaleat, ex inſpecta ejus figura probe intelligitur. Vides acum (a. Fig. 1.) laminam (b. b.) præcedere; quæ quidem acus eam denſitatem habet, qua fere omnino replet foramen, quod penetrando confecit; hinc, ſi opus fuerit, acum aliquanto retrahere, ut ipſi melior directio detur, hoc fit ſine Oculi detrimento. Præterea, ut Corneam acu trajicias, poteris commodiſſime conſueto, vel etiam Petitiano (quod omnium commodiſſimum) uti ſpeculo, Oculumque ita firmare, ne hilum ſub hac tra-

je-

jectione vacillet. Quod non auderes in alia methodo, humorum metuens effluxum.

Quam primum vero acus nostra Corneæ spatium peregit, jam ipsa acus tunc dirigit laminam, qua tuto Cornea, quantum opus est, discinditur.

§. XI.

Quamquam vero Cataractæ extractione minus, quam Depressione utamur, imo priorem adhibeamus tantummodo urgente aliqua e præfatis (§. VI.) circumstantiis; non defuerunt tamen occasiones, in quibus potuimus Instrumentum mox superius descriptum adhibere, emendare etiam, ac ulterius extractionem perficere.

Ani-

Animadvertimus inter operationem, quod adhuc tutius, atque commodius esset, si actu immissionis, acus (a. Fig. 1.) a lamina magis distaret, imo si hæc esset ab ipsa acu penitus distincta, ac intra manubrium suscepta sive abscondita. Ob ejusmodi igitur rationes, præter alias, excogitavimus Instrumentum, quod exhibet figura 3[tia]. Est quidem hoc sane novum priori longe commodius, omniumque huc usque in eumdem finem adinventorum optimum; quod non tantum ex animadversis effectibus, sed etiam ex commendatione Celeberrimorum Virorum, qui hoc ipsum Instrumentum præ manibus habuere, inferimus.

Com-

Componitur hoc novum Inſtrumentum e tribus præcipuis partibus, videlicet manubrio A. (Fig. 3.); Acu, d, & lamina D. D. (Fig. 7ma.) Acus, quæ juxta latitudinem ſuam repræſentatur figura 3tia. e latere vero, ſeu oblique, fig. 4ta, acus, inquam, non rotunda, ſed plana eſt, ſumma diligentia parata, ut acutiſſime ex utraque parte (c. c.) prout etiam in apice (d) fig. 3tia. ſcindat; quin tamen pro Corneæ reſiſtentia ullibi inverti poſſit. In tota ſui colli (B.) longitudine levigatiſſimo ſulco incavatur, per quem ſulcum lamina inter operationem excurrit. Poteſt acus e ſpeciali ſuo receptaculo, manubrio inſcul-

ſculpto, amoveri, mundari, reparari, mutari etiam pro lubitu.

Manubrium A. fig. 3. conficitur ex cannula argentea, cui interius innectitur altera minor cannula ad continendum collum, ſive caudam laminæ, mox deſcribendæ peridonea. Manubrium in ea parte, quæ ſulco acui impreſſo reſpondet, fiſſuram profundam habet, ex qua duo plana, ſive laminæ argenteæ eriguntur (e. fig. 3tia, & 4ta) quas inter laminas abſconditur altera chalybea, ſcindere capax, de qua mox dicemus.

Hæc igitur lamina, nude quidem repræſentata in fig. 7ma, non plus fere denſitatis habet, quam ordinaria lanceola; eſtque plano-convexa, ut conve-

xita-

xitate ſua inter operationem Iridem reſpiciat, per totum latus D. D. acutiſſime ſcindit. Ejus cauda, ſeu collum (b. c.) figuræ eſt cubicæ, ſeu quadrilateræ, ut in ſua propria cannula, ſuperius memorata, firmius contineatur, quin hinc inde vacillet.

Extremitati ſuæ (b.) mediante cochlea adjicitur parva lamina circularis (a.), cui inter operationem digitus admovetur, leviterque inde comprimitur, ſicque ſcindens lamina e ſua vagina prodit.

§. XII.

Inſtrumenti hactenus deſcripti uſus hic eſt: Dato quod ſiniſter Oculus operatione tractandus ſit, (quæ enim de uno

dicen-

dicentur, intelligenda erunt vel de altero Oculo, nonnullis ſolummodo mutatis, quæ ex ſe patent) ægro adverſus lumen locato, nosque coram ipſo paulo altius ſedentes, Oculum ejus dexterum idonea faſcia primo obducimus, atque firmamus, dein affecto Oculo Speculum apponimus, quo non ſolum ab invicem diducuntur Palpebræ, ſed ſimul firmiter continetur Oculus, ne hilum ſub acus punctione vacillet; tum manu dextera accepto inſtrumento, ita diſpoſito ac repræſentatur figura 3tia, apicem ejus admovemus puncto x (fig. 2.) & in Cameram anteriorem blande immittimus, curamusque, ut prodeat ex oppoſito puncto z. Cornea ſic trajecta impedimen-

to

to est, ne Oculus moveatur; ideo tunc deponimus speculum, ac uno, alterove digito ejusdem manus, quæ ipsum continebat, Palpebram inferiorem deprimimus, eodemque tempore assistens, post Caput ægri situs, attollit palpebram superiorem; tum leviter deorsum Instrumento inverso, digitoque indice admoto parti a (fig. 4.) hæc blande comprimitur, donec scindens lamina exeat, prout videre est in eadem fig. 4ta, Corneamque satis discindat secundum puncta adnotata in fig. 2da. Quod ubi peractum est, removetur Instrumentum, & jam maximum totius operationis negotium peregimus.

Si Cataracta adhæreat posteriori Iridis faciei, ab hac facile sejungitur, tan-

tummodo ſi blande leviterque introrſum impellatur, trahaturque parumper extrorſum, idque repetatur, donec tandem exeat; ad hoc adhibenda eſt ſubtiliſſima forceps. Si ſola lentis velamina impediant, quin Cataracta exeat; eadem vel apice ejusdem acus, qua operatio peracta eſt, tundenda, atque rite findenda, vel cruſculis (a. a.) Inſtrumenti figuræ octavæ ita involvenda, ac implicanda, ut dum iſtud educitur, ſecum trahat aliquam ſaltem portionem eorundem velaminum. Hocque adhuc tutius eſt, ac ſi ſimpliciter findantur; eo namque modo removetur, ſaltem ex hac parte, cauſa frequentior Cataractæ Secundariæ.

Su-

Superata autem resistentia velaminum, tum sponte sæpissime sua Cataracta prodit; non minus facile educitur ope parvuli cochlearis. Quando autem fluida Cataracta est, tunc adhuc facilius exit. Si fragmentula supersint, levi hæc negotio cochleari, sive etiam volsellula removentur. Scrupulosa vero fragmentulorum indagatio non requiritur, quia natura ipsa probe scit uti via jam parata, & noxia expellere. Præterea ubi nimium in ea fragmentula inquiritur, eo magis defatigatur Oculus, graviora sequuntur incommoda, inde & Cataractæ Secundariæ, toties a nobis animadversæ, post operationes etiam eorum, qui

dexterrimos inter Oculiſtas recenſebantur.

§. XIII.

Præter ea quæ huc uſque notavimus, nihil ultra exigit operatio, niſi dexteritatem, atque peritiam; queis, prout decet, ſi polleat Operator, optimo ſane eventu ea noſtra methodus non carebit: maxime ſi Inſtrumentum jam deſcriptum debitam proportionem, atque præciſionem obtinuerit.

Dexteritate quidem ſupponimus excellere omnes, qui id genus operationibus delicatiſſimis operam navant.

Peritiam vero paulo rariorem facimus; prout hæc revera multo plura exigit. Exercitatio quidem in cadaveribus

ma-

manum aſſuefacit, verum non ſatis intellectum inſtruit: cum is maxime ex præſtantiſſimorum Authorum lectione, ac præſertim ex uſu, primò ſub oculis optimorum Practicorum incepto, inſtruatur. Nec ſufficit de iis informatum atque excultum intellectum habere, quæ actu operationis præſtantur, ſed de iis etiam inſtructum, quæ operationem ipſam præcedere, ac ſequi debent.

Quoad primum refert ſerio expendere, an Cataracta quæ offertur facilius una, quam alia methodo ſit curabilis. Præterea conſiderare ſtatum corporis; conſulere nempe affecti membri circumſtantias, præterea ætatem, corporisque plenitudinem. Saliens oculus,

nullique inflammationi obnoxius, favet extractioni, cui etiam ætas recens magis quam provecta; cum vulnera in hac difficilius curentur, ægriusque resolvantur obstructiones Corneæ supervenientes.

Quoad plenitudinem vero, hanc operatores plures vix unquam perspiciunt, sed citissime operationem aggrediuntur, præ timore, ne occasionem amittant. Operatione autem peracta, ipsi quoque omnes conatus impendunt, ut symptomata doment; quæ longe mitiora supervenirent, si corpora ante operationem nonnihil disponerentur. Nam prout magis, vel minus corpora sanguine, fœcibusque repleta, symptomata quoque

gra-

graviora, vel mitiora futura nemo ſane diffitebitur.

Nunc de illis ſymptomatibus nonnulla adjicienda ſuperſunt, quæ poſt operationem, Oculum, parteſque vicinas affligunt; quæque referenda ſunt ad inflammationes, tumefactiones, atque dolores. Domantur hæc remediis antiphlogiſticis, diſcutientibus, atque ſopientibus. Inter priora prævalet venæ ſectio, in pede adhibita, atque hyrudines pone aures admotæ; clyſmata præterea, tenuiſque diæta, nec non emulſa, admixto nitro, atque diocadio.

Parti vero læſæ mirifice ſubvenitur, imprimis ſi operatione confecta uterque oculus ſpleniis, & faſcia obducatur, quæ

ſplenia parabuntur ex linteo ſubtili mundo; erunt circiter tria, quæ una vix tertiam pollicis partem denſitate ſua excedent; ſicca nunquam manebunt, ne ob rigiditatem lædant, ſed ſemper madefacta; madefieri autem debent humore non fatuo, vel relaxante, ſed potius roborante, ac diſcutiente, prout habetur ex aqua lavendulæ, vel hyſſopi, vel etiam roſarum, cui modica quantitas egregii ſpiritus vini gallici addere conſultius eſt. Faſcia vero non arcte conſtringenda, ſed blande firmanda. Æger autem in cubiculo obſcuro poſt operationem diu detinendus, proinde ac ſi ſimplex Cataractæ depoſitio habita foret, nam cum multo plures hic partes vulneratæ

ſint,

ſint, diuturniori adhuc tempore indigent, ut revaleſcant. Emplaſtro Diapalmæ, quo nonnulli oculum poſt operationem immediate tegunt, ipſe non utor, quod mihi viſum eſt, effluentes ab oculo humores ſemicorruptos quodammodo retinere, adeoque potius curam protrahere, quam eius celeriori eventui opitulari.

§. XIV.

Sunt demum modificationes innuendæ, quarum capax eſt inſtrumentum ultimo loco propoſitum, ut inde adhuc commodius exercitationi ſuccedat. Manus ſcilicet ſi haud ſatis levis, atque firma eſſet, ut valeret ex uno ad alterum Corneæ latus tuto acum immittere (licet

hoc non adeo difficile, neque tantum Petitio, aliisque, ſed nobis etiam centies feliciter ceſſit); tunc ſane poſſemus acum ſupprimere, & loco ejus adjungere inſtrumento ſpecillum ſulcatum, prout oſtenditur figura 5ta; ſpecillo huic vero iter pararemus apice parvulæ lanceolæ, qua corneam leviter aperiremus; induceremus poſtea per aperturam ſpecillum, blandeque illud ad uſque latus aperturæ oppoſitum immittendo, ibidem firmum contineremus; unaque laminam, ut prius, impelleremus ad Corneam rite incidendam.

Poteſt vel illud ſpecillum, de quo loquebamur, ſimul tubulum continere, in quo abſcondatur acus, unde Cornea

pertun-

pertundatur, ſtatim ac ſpecillum ad illud oppoſitum Corneæ latus, ut ſuperius dicebamus, devenit. Curavimus jam hujusmodi Inſtrumentum parari, idque repræſentatur fig. 6ta. Ut acus e ſua vaginula, ſive tubulo exeat, ſufficit tantillum digito impellere laminulam (f.), quæ libere movetur ex puncto (a.) ad punctum (g.). Majore explicatione harum rerum gnaris non opus.

§. XV.

Id vero non omittendum, poſſe vel ad alios uſus, longe quidem diverſos, Inſtrumentum illud noſtrum utiliter converti, aucta tantummodo ejus partium dimenſione; quod nulli mirum, quandoqui-

dem

dem ſæpeſæpius idem Inſtrumentum, uni tantum ſcopo adimplendo primo inventum, ad plures variosque exinde uſus aptiſſimum Praxi reperiatur. Equidem in ampliſſimo Chirurgiæ ambitu frequentiſſimi recurrunt caſus, in quibus ſinus, & fiſtulas dilatare ſit opus, ut remedia ad vitia tollenda facilius inducantur. Hæ dilatationes ſæpenumero difficillimæ, ac periculis plenæ, quod non raro apex ſcalpelli e ſulco, per quem ducitur, aberret, ac in nervos incidat, vel arterias. Hujusmodi autem infortunia tutiſſime vitantur uſu noſtri Inſtrumenti; quippe quod Spicillum ſulcatum, & lamina ſcindens perpetuo ſimul juncta ſint; quæque proinde unica manu dirigantur, id quod

ſane

ſane commodum, atque utiliſſimum eſt.

Invenimus maxime quam idoneum Inſtrumentum hoc noſtrum dilatando ductui Warthoniano, ulcere affecto, Sinulos, & fiſtulas, maxime prope Anum, ejus ope facillime aperuimus. Quinimo putamus fore commodiſſimum pro paranda via, qua laqueus ad curandam fiſtulam Ani, prout jubet Hippocrates, inducatur. In Phymoſis, ac Paraphymoſis curatione, ubi inciſio requiritur, pro hac ipſa inſtituenda aptius ſane vix datur reperiri, prout adhucdum experientia docemur.

Aſt pro cura calculi etiam cum hoc ipſo noſtro Inſtrumento parabitur culter lithotomus, cæteris huc uſque commendatis præferendus. Protracta enim, juxta-

ta

ta ultimam nostram Correctam Lateralem, incisione tegumentorum, carniumque ad usque initium Prostatæ; quod tunc de Prostata, ipsiusque Vesicæ orificio scindendum superest, id sane tutissime præstabitur usu hujusmodi inventi nostri, & quidem geometrica mensura, absolutissimaque præcisione: a qua sane præcisione, longe abest illud scalpellum (Litotome caché) a Fratre Cosmo propter eumdem finem oblatum, cum certo sciamus, ex quamplurimis actis experimentis nunquam in viventibus ita Prostatam duriorem eo scalpello discindi, ac intentio ac necessitas foret, sed pro maxima parte solummodo eo ipso dilatari, ita ut hocce educto, via sit fere æque angusta

ac

ac antea fuerit. Sæpenumero vero ultra proſtatam (cum ingentis ſit magnitudinis illud ſcalpellum, & ubi apertum, ſat rite magnæ novaculæ comparetur) huc illuc teneram Veſicam attingit, funeſtasque noxas infert, prout ingenui Viri jam animadverterunt, nosque etiam ex inſpectis exemplis fatemur, ſolo veritatis deſiderio moti, nequaquam vero animo infringendæ inventionis Fratris Coſmi; licet dubium adhuc, an reapſe inventum ejus ſit, cum ineunte hoc ſæculo ſimillimum dederit egregius Chirurgus Beſſier, pro dilatanda ſive incidenda fiſtula Ani. Hujus equidem inventum videri poterit in Sculteti Tabulis pag. 326:

Plu-

Pluribus hic agere haud opus, maxime cum brevi iterum proditura ſit noſtra curandi calculi, in latium converſa, methodus; notis aucta, optimiſque ſuffragiis pro curationum frequentia, caſuumque raritate ornata, atque ſuffulta.

Fig. 1.

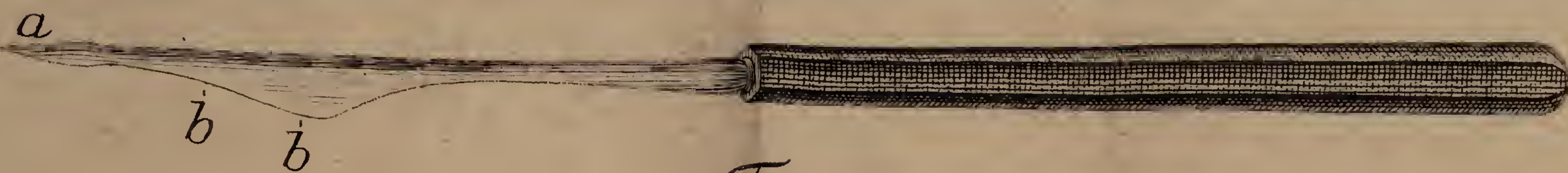

Fig. 2.

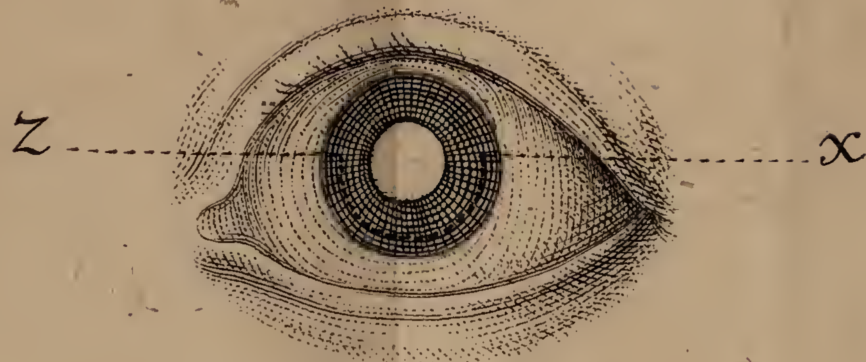

Fig. 3.

Fig. 4.

Fig. 5.

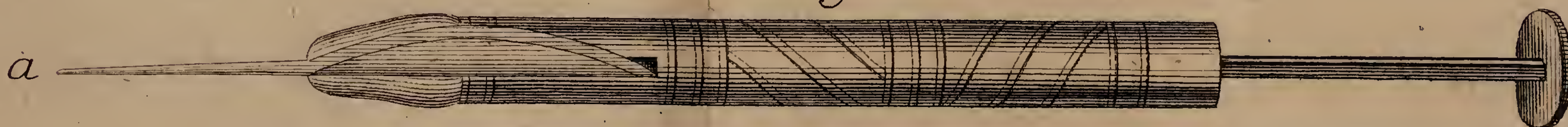

Fig. 6.

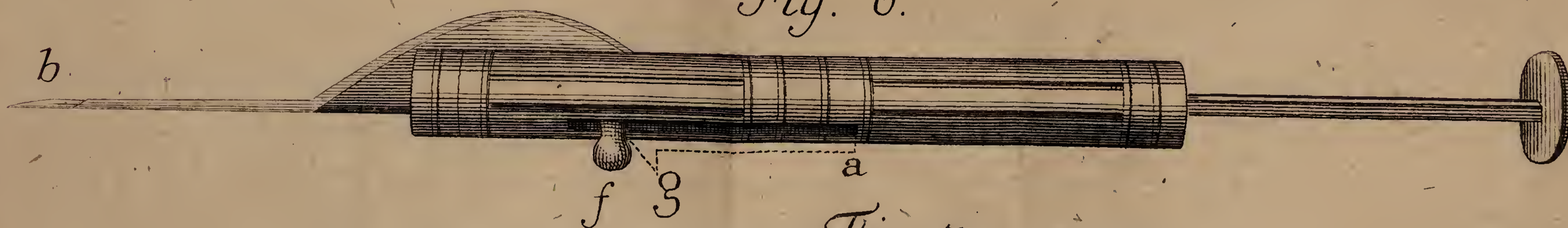

Fig. 7.

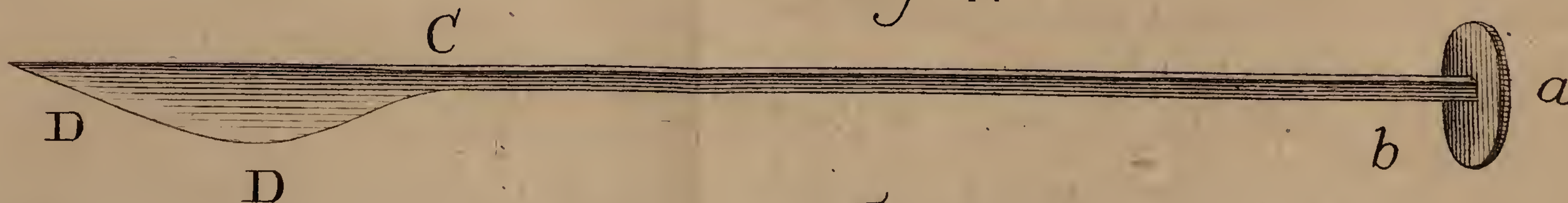
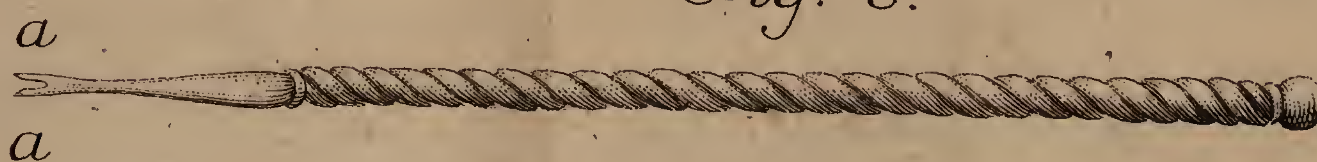

Fig. 8.

Pro Cataracta.

M. Weinmon̄ Sc. Vieñ: